

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДИЧНА ГЕОГРАФІЯ

ВВ.2.2.04

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма	014.07 Середня освіта (Географія та іноземна мова) 014.07 Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота
Статус	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий контроль	Залік

Курс 3
Семестр 6
ECTS 3
Годин 90

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Практичні					
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	аудиторне	самостійна робота
28	8	14	4	48	78	2	3

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Пологовська Юлія Юріївна	Пологовська Юлія Юріївна
Посада	викладач кафедри географії	викладач кафедри географії
Вчене звання		
Науковий ступінь		
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%AE.%D0%AE..pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%AE.%D0%AE..pdf
e-mail	grinenko_julia@ukr.net	grinenko_julia@ukr.net

МЕТА КУРСУ:

Сформувати у студентів знання про особливості впливу природних, соціально-економічних чинників на здоров'я людини та медико-географічну ситуацію в регіонах світу і Україні в контексті загальноосвітніх тенденцій і процесів.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Знати: теоретико-методичні засади медичної географії, понятійно-термінологічний апарат; історико-географічні особливості розвитку медичної географії в світі та Україні. Вміти: оперувати базовими категоріями та поняттями медичної географії. Знати: природні і соціально-економічні чинники, які зумовлюють виникнення та поширення хвороб людини за класами, віковими групами населення; географію неінфекційних та інфекційних хвороб та інших захворювань, нозоареали світу; Вміти: виявляти особливості впливу природного, техногенного і соціального середовища та соціально-економічних умов конкретної території на стан здоров'я	Загально-професійна компетентність: – здатність розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття і знання з медичної географії; Спеціально-фахова компетентність: – здатність аналізувати характер взаємозв'язків в системі довкілля – здоров'я людини та суспільство; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи, особливостями техногенного, соціального середовища, соціально-економічними умовами конкретної території і станом здоров'я людини в різних регіонах світу та України;

населення; пояснювати взаємозв'язок поширення окремих хвороб та якості довкілля. Знати: медико-географічні особливості різних частин і країн світу, особливості проведення медичних реформ у них; особливості територіальної організації системи охорони здоров'я України та шляхи її оптимізації; індикатори, методи і методики медико-географічних досліджень, медико-географічного аналізу захворюваності та показників здоров'я населення; Вміти: здійснювати медико-географічну характеристику території; оцінювати рівень небезпеки для здоров'я і життя населення; ідентифікувати головні медико-географічні проблеми України та регіональні особливості здоров'я населення.	– здатність визначати роль різних чинників у виникненні та поширенні хвороб; – оволодіння навичками медико-географічного оцінювання території та аналізу територіальної організації системи охорони здоров'я в країнах світу та Україні.
--	---

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Базові знання з курсів «Географія населення і розселення», «Екологія».

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

евристичний, пояснювально-ілюстративний із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, метод проблемного викладання, проектних технологій, метод кейсів.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Контроль знань
Змістовий модуль I.			
Тема 1. Теоретико-методологічні засади медичної географії. Понятійний апарат медичної географії. Тема 2. Історичний розвиток медичної географії. Сучасні напрями наукових досліджень.	Тема 1. Теоретико-методологічні засади медичної географії. Історичний розвиток медичної географії. Сучасні напрями наукових досліджень.	Зародження медичних знань в античні часи. Уявлення про медицину у корінного населення американського континенту. Накопичення медико-географічних знань в епоху Середньовіччя Медична діяльність Київського братства. Сучасні праці медико-географічного характеру в Україні.	Поточний контроль: усне або письмове опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота. Проектна робота.
Тема 3. Чинники, що впливають на стан здоров'я.	Тема 2. Природне середовище як фактор впливу на здоров'я людини. Медична кліматологія та кліматотерапія. Тема 3. Соціально-економічні та антропогенні фактори впливу на стан здоров'я населення.	Вплив коливань газових складових атмосфери (концентрації кисню, озону, вуглекислого газу) на організм людини. Погода і самопочуття людини: механізми дії температури повітря, вологості, вітру на організм людини. Роль клімату у лікувальних цілях. Лікувальні	Поточний контроль: усне або письмове

		курорти світу та України. Найбільш сприятливі для відпочинку території. Найбільш небезпечні для відпочинку території.	опитування; комп'ютерне тестування тощо. Модульна контрольна робота. Проектна робота.
Тема 4. Географія окремих захворювань.	Тема 4. Географія неінфекційних захворювань. <i>Географія захворювань, пов'язаних з геофізичними та геохімічними факторами. Хвороби викликані алергенами та отруйними речовинами рослинного і тваринного походження. Хвороби органів кровообігу, дихання, травної системи. Онкологічні захворювання. Ендемічні та спадкові хвороби.</i>		
	Тема 5. Географія інфекційних та паразитарних захворювань. Ареали природних вогнищ інфекційних хвороб. Пандемічні хвороби.	Найбільш смертоносні пандемії в історії людства. Закономірності виникнення, поширення і протікання пандемії COVID-19 у світі та Україні. Пандемії майбутнього (проектна робота). Біологічна зброя: історія, актуальність, види, властивості, уражальна дія.	
Тема 5. Територіальна організація охорони здоров'я в світі та Україні.	Тема 6. Медико-географічні особливості окремих регіонів світу. Моделі системи охорони здоров'я.	Особливості територіальної організації охорони здоров'я окремих країн світу на вибір (проектна робота).	
	Тема 7. Медико-географічні особливості України. Регіональні особливості організації системи охорони здоров'я в Україні.	Медико-географічні особливості одного з регіонів України на вибір (проектна робота). Проблеми розвитку медичної сфери в Україні (проектна робота). Радіаційні та шкідливі викиди підприємств їх вплив на медико-географічну ситуацію в регіонах України.	
Тема 6. Медико-географічне районування та прогнозування.	Тема 8. Медико-географічне районування і прогнозування.		

ОЦІНЮВАННЯ:

При підсумковому семестровому контролі у формі заліку поточна успішність з дисциплін оцінюється від 0 до 100 балів включно. Якщо студент за результатами поточної успішності набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті, і лише після цього перескладати підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання поточної успішності під час занять ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

- Поточне усне опитування під час лабораторного заняття (1-5 балів).
- Тестування (max 5-7 балів за кожне тестування) – на лабораторному занятті після вивчення теми.
- Модульна контрольна робота (max 10 балів) – виконується на лабораторному /лекційному занятті.
- Проектна робота – max 10 балів.

Вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів тощо у аудиторії (max 1-3 балів за кожне завдання в межах одного заняття).

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	1. Глибовець В. Стафійчук В. Медична та рекреаційна географія: навчально-методичний комплекс забезпечення викладання навчальної дисципліни. Київ: «Альфа-Пік», 2020. 82 с. 2. Зузук Ф. Медична географія: навчальний посібник. Луцьк: Іванюк В.П., 2018. 226 с. 3. Козубенко Ю.Л. Медична географія: навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 145 с. 4. Медична географія в Україні: сучасні проблеми. URL: http://osvita.ua/vnz/reports/geograf/23278. 5. Шевчук Л.Т. Медична географія: навчальний посібник. Львів, 1997. 168 с.	Допоміжна:	1. Мезенцева Н., Батиченко С., Мезенцев К. Захворюваність і здоров'я населення в Україні: суспільно-географічний вимір: монографія. Київ: ДП «Прінт Сервіс», 2018. 136 с. 2. Національні хвороби: медична географія. URL: http://likuvan.in.ua/natsional-ni-hvorobi-medichna-geografiya.html. 3. Шевчук Л.Т. Роль медичної географії у формуванні здорового способу життя. URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/11378/1/
----------	---	------------	--

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Вивчення освітнього компонента «Медична географія» передбачає відвідування лекційних, практичних занять та підготовку до них, виконання індивідуальних і групових завдань. Під час лекційних занять для визначення рівня сформованих знань буде проводитися бліц-опитування, а для активізації пізнавальної діяльності студентів – застосовуватимуться пізнавальні і проблемні питання. На практичних заняттях будуть запропоновані різні типи завдань: письмові роботи, проекти, презентації, дискусії, ділові ігри, робота в групах для засвоєння студентами навчального матеріалу і відпрацювання практичних навичок. Підготовка до аудиторних занять передбачає ознайомлення з програмою навчальної дисципліни й питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; опрацювання конспектів лекцій, інформаційних джерел, науково-аналітичних матеріалів. Під час практичних занять передбачені наступні види діяльності студентів: участь в обговоренні актуальних питань, пов'язаних із теоретичними та прикладними проблемами медичної географії; презентацію індивідуального та групового дослідження. Темі обираються на початку семестру, а графік їх захисту узгоджується завчасно.

Виконання практичних, індивідуальних завдань має ґрунтуватися на засадах академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань) та змістом і формою відповідати вимогам визначеним до вирішення відповідного завдання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми. Відвідування занять є обов'язковим. Пропущені за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, міжнародне стажування тощо) заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню згідно графіку консультацій викладача. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання незадовільних оцінок заліку здійснюється відповідно до Порядку ліквідації академічної заборгованості у Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. Запізнення на заняття не допускаються.